

Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Dijital Okuryazarlık Düzeylerinin İncelenmesi

Investigation of Digital Literacy Levels of Faculty of Sport Sciences Students

Ahmet BİRLİK • Andurrahman YARAŞ

Araştırma Makalesi Research Article

Başvuru Received: 10.02.2025 ■ Kabul Accepted: 30.05.2025

ÖZ

Teknolojinin her geçen gün gelişmesiyle dijitalleşme gün geçtikçe daha da yaygınlaşmaya başlamıştır. Bu yüzden bireylerin hayatlarının her anında dijital okuryazarlık becerileri önemli bir yer oluşturmaya başlamıştır. Bu anlamda dijital okuryazarlık üniversite öğrencilerinin de sahip olması gereken beceriler arasında yer almaktadır. Öğrencilerin hem bireyler arası iletişim kurmada hem de gelişen teknolojiye ayak uydurarak diğer bireylere nazaran fark yaratmada dijital okuryazarlık becerilerinin iyi olması beklenmektedir. Bu araştırma Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin dijital okuryazarlık düzeylerinin çeşitli değişkenler kullanılarak incelenmesi amacıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya aktif öğrenimine devam eden 273 öğrenci katılmıştır. Araştırmanın verileri demografik bilgileri elde etmek için Kişisel Bilgi Formu ve öğrencilerin dijital okuryazarlık düzeylerini belirlemek için "Dijital Okuryazarlık Ölçeği" kullanılmıştır. Elde edilen verilerin parametrik testler aracılığıyla analizi gerçekleştirilmiştir. Analiz sonucunda katılımcıların yaş, bölüm, sınıf, internet kullanım süresi, aile gelir düzeyi değişkenlerinde anlamlı farklılık tespit edilmemiştir. Ancak, kendine ait bilgisayar sahibi olmanın dijital okuryazarlık düzeyini anlamlı şekilde artırdığını ve internet erişiminde bilgisayar kullanan bireylerin dijital okuryazarlık seviyelerinin telefon kullananlara kıyasla daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Ayrıca, en sık kullanılan sosyal medya platformlarından özellikle Instagram ve WhatsApp kullanan bireylerin, TikTok kullananlara kıyasla daha yüksek dijital okuryazarlık seviyelerine sahip olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Dijital Okuryazarlık, Bilgi Teknolojileri, Eğitim, Spor Bilimleri, Üniversite Öğrencileri.

ABSTRACT

With the continuous advancement of technology, digitalization has become increasingly widespread. Consequently, digital literacy skills have become essential in individuals' daily lives. In this context, digital literacy is among the critical skills that university students should acquire. Students are expected to possess strong digital literacy skills not only to facilitate interpersonal communication but also to adapt to technological advancements and differentiate themselves from others. This study aims to examine the digital literacy levels of students in the Faculty of Sports Sciences based on various variables. The research was conducted with 273 actively enrolled students. Data were collected using a Personal Information Form to obtain demographic details and the Digital Literacy Scale to assess students' digital literacy levels. The obtained data were analyzed using parametric tests. The results revealed no significant differences in digital literacy levels regarding age, department, class level, internet usage duration, and family income variables. However, owning a personal computer significantly enhanced digital literacy levels, and students who accessed the internet via computers had higher digital literacy levels compared to those using mobile phones. Furthermore, regarding the most frequently used social media platforms, students using Instagram and WhatsApp exhibited significantly higher digital literacy levels than those using TikTok.

Keywords: Digital Literacy, Information Technologies, Education, Sports Sciences, University Students.

Giriş

İnsanlık, tarih boyunca ihtiyaçları doğrultusunda çeşitli araçlar ve gereçler geliştirmiştir. Zamanla teknolojik yeteneklerin artmasıyla insanlar doğaya daha fazla müdahale etme imkânı bulmuşlardır. Son birkaç yüzyılda, teknolojik ilerlemeler insan yaşamını hızlı bir şekilde dönüştürmüştür. Bu sebeple günümüzde bireyler hem yaşamlarını sürdürebilmek hem de üretim süreçlerine katılabilmek için teknolojik kavramları anlama ve yönetme yetkinliğine ihtiyaç duymaktadırlar (Yıldız ve Yıldırım, 2023). Teknolojinin zaman içerisinde gelişimi, iletişimde telefon, televizyon, radyo ve internet gibi araçlarla, ulaşım da ise tren, uçak, otomobil gibi araçlarla insanların hayatının ayrılmaz bir parçası haline gelmiştir. Bu gelişmeler, bireylerin teknolojiyi günlük yaşamlarını kolaylaştıracak şekilde kullanmalarını ve teknolojik ilerlemeleri kavramalarını zorunlu kılmaktadır. Teknoloji, yaşam kalitesini artıran ürünler sunduğu için bireyler ve toplum üzerinde önemli bir etkiye sahiptir (Bacanak ve ark., 2003). Bu gelişim bireylerin belge, eğitim, sağlık ve ürün gibi çeşitli hizmetlere erişimini kolaylaştıran dijital uygulamaların kullanımının yaygınlaşmasına katkı sağlamıştır. Bu alanların sürekli olarak güncellenmesi ve dönüşmesi zorunlu hale gelmiştir. Bu süreç, dijitalleşmenin bireylerin günlük yaşamındaki rolünü artırarak teknoloji tabanlı çözümlerin daha etkin kullanılmasına olanak tanımaktadır (Akgül ve ark., 2023). İnsan gücünün yerini hızlı bir şekilde makinelerin almaya başladığı gözlemlenmektedir. Bu durum, teknolojiyi insanlara yardımcı bir araç haline getirmiştir. Sürekli olarak gelişen ve yenilenen bu teknolojiler, yaşamın neredeyse her alanında aktif olarak kullanılmaktadır (Özaydın ve Kumral, 2021). Teknolojik gelişmelerin sonucunda, sanayi toplumlarından bilgi toplumuna geçiş, tarihte önemli bir dönüşüm aşamasını temsil etmektedir. Bilgi toplumuna geçiş, küreselleşme olgusunun dünya genelinde yayılmasına zemin hazırlamıştır. Bu süreçle birlikte, bilgisayar ve internetin erişilebilir hale gelmesi ve diğer iletişim araçlarının yaygınlaşması, sosyo-kültürel değişimlerin yanı sıra ekonomik alanda da çeşitli gelişmelere neden

olmuştur (Yankın, 2019).

Dijital teknolojilerdeki ilerlemelerle birlikte internet uygulamalarının hayatımızın her alanında giderek daha fazla etkili olduğu ve kullanıldığı gözlemlenmektedir. Bu doğrultuda, internetin kullanım alanlarının sürekli genişlediği görülmektedir. Başlangıçta sadece bilgiye erişim amacıyla kullanılan internet, günümüzde eğitim, alışveriş, ticaret, eğlence ve sosyalleşme gibi birçok farklı alanda da yaygın olarak kullanılmakta ve çoğu insan için vazgeçilmez bir unsur haline gelmiştir (Engür ve ark., 2023). Dijital teknolojilerin hızlı ilerlemesiyle birlikte bilgi toplumu kavramı ön plana çıkmış ve bireylerin dijital ortamlarda karşılaştıkları sorunları çözebilmek için çeşitli bilişsel yetkinliklere sahip olmaları zorunluluk haline gelmiştir. Bu yetkinlikler, literatürde sıklıkla "Dijital Okuryazarlık" kavramı ile ifade edilmektedir. Eğitim alanında dijitalleşme ise eğitim teknolojilerinin yaygınlaşmasıyla mümkün hale gelmektedir (Sönmez ve Gül, 2014). Dijital okuryazarlık kavramı, farklı araştırmacılar tarafından çeşitli biçimlerde tanımlanmıştır. Bu durumun temel nedeni, teknolojik gelişmelerin ve yeniliklerin bireylerin dijital araçları kullanma biçimlerini sürekli olarak dönüştürmesidir (Reddy ve ark., 2020). Dijital okuryazarlık kavramının tanınmasına önemli katkı sağlayan Paul Glistler (1997), dijital okuryazarlığı, bilgisayar ortamında sunulan çeşitli bilgileri anlama yeteneği olarak tanımlamaktadır. Dijital okuryazar bireyler, bilgiyi bulur, buldukları bilgiyi analiz ederek hatalı kısımları ayıklar ve doğru bilgiyi tespit etmektedir. Ardından, bu doğru bilgilerle yeni bilgiler üretir ve ürettikleri bu bilgileri dijital platformlarda paylaşmaktadırlar (Kozan ve Özek, 2018). Dijital okuryazarlığın teknik, sosyal-duygusal ve bilişsel olmak üzere üç temel boyutu bulunmaktadır. Teknik boyut, bilgi ve iletişim araçlarını kullanma ve bu teknolojilere dair teknik becerileri içermektedir. Bu, cihazları bağlama, kullanma ve sorun giderme gibi becerileri kapsamaktadır. Bilişsel boyut, dijital bilgiye erişim ve değerlendirme yeteneği ile ilişkilendirilmiştir. Uygun yazılım programlarını seçme ve bilgi işleme döngüsü oluşturma becerilerini içerir. Ayrıca,

çevrim içi ticaret ve içerik üretiminde etik, ahlaki ve hukuki bilgileri de kapsamaktadır. Sosyal-duygusal boyut, interneti sorumlu bir şekilde kullanmayı, uygun dil ve saygı kurallarına dikkat etmeyi ve kişisel bilgilerin güvenliğini korumayı içerir (Göldağ ve Kanat, 2018). Dijital okuryazarlık, farklı okuryazarlık türlerini bir araya getiren ve kapsamlı bir öğrenme sürecini içeren çok boyutlu bir yapıdır. Bireylerin dijital ortamlar içerisinde bilgiye ulaşma, bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanarak bu bilgiyi düzenleme, elde edilen verileri analiz etme ve ifade etme yetkinliklere sahip olmaları beklenmektedir (Gutierrez-Angel ve ark., 2022)

Dijital okuryazarlık, üniversite öğrencilerinin eğitim-öğretim süreçleri boyunca edinmeleri gereken önemli bir beceri haline gelmiştir. Bireyler, günlük hayatlarında sürekli etkileşimde bulundukları dijital platformlar aracılığıyla, kişisel verilerini onayları doğrultusunda şirketlerle paylaşmaktadırlar. Üniversite öğrencilerinin hem eğitim hayatlarında hem de gelecekteki meslek yaşamlarında dijital ortamları etkin ve verimli bir şekilde kullanabilmeleri için dijital becerilerde belirli bir düzeye ulaşmaları ve yeterli donanımına sahip olmaları beklenmektedir. Bu nedenle, öğrencilerin bu düzeye gelebilmeleri için uygun eğitimleri almaları gerekmektedir (Doğan ve Birişçi, 2022).

Literatür incelendiğinde dijital okuryazarlık ile farklı çalışmaların olduğu görülmektedir (Özaydın ve Kumral, 2021; Kozan ve Özek, 2019; Doğan ve Birişçi, 2022). Ancak Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Dijital Okuryazarlık Düzeylerinin incelenmesi üzerine çok az sayıda çalışma bulunmaktadır (Baydar Arıcan, 2022). Bu doğrultuda çalışma literatüre katkı sağlamak ve Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin dijital okuryazarlık düzeylerinin belirlenmesi ve sonuçlar doğrultusunda öğrencilerin bu yetisinin geliştirilmesi bakımından önem taşımaktadır.

Yöntem

Araştırma Modeli

Araştırma yöntemleri arasında nicel araştırma

yöntemi kullanılmıştır. Nicel araştırma desenleri arasından betimsel tarama modeli araştırmaya uygun olarak kabul edilmiştir. Bu model, geçmişte meydana gelmiş veya mevcut olan bir durumu betimlemek amacıyla uygulanmaktadır (Karasar, 2016). Araştırmada veri toplama aracı olarak nicel yöntemlerden biri olan anket tekniği tercih edilmiş olup, Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin dijital okuryazarlık düzeylerini belirlemek amaçlanmıştır.

Araştırma Grubu

Araştırmanın evrenini, Yalova Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesinde 2023-2024 Eğitim-Öğretim yılında öğrenimlerine devam eden aktif öğrenciler oluşturmaktadır. Örneklem grubunu ise araştırmaya gönüllü katılım gösteren 96 kadın ve 177 erkek olmak üzere toplam 273 öğrenci meydana getirmiştir. Veri toplama aşamasında öğrencilere araştırma hakkında bilgi verilmiş, araştırmaya gönüllü olarak katılmak isteyen öğrencilerden veriler elde edilmiştir. Bu araştırmanın etik kurul onayı araştırma öncesinde 16.05.2024 tarih, 2024/132 protokol numaralı karar ile Yalova Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu'ndan alınmıştır.

Veri Toplama Araçları

Araştırmanın veri toplama aracı iki aşamadan oluşmaktadır. Katılımcıların demografik verilerinin elde edilmesi amacıyla araştırmanın ilkaşamasında, araştırmacı tarafından hazırlanmış olan kişisel bilgi formu yer almaktadır. Bu form aracılığıyla öğrencilerin; yaş, cinsiyet, bölüm, sınıf, gelir düzeyi, bilgisayara sahip olma durumu, günlük internet kullanım süresi, en fazla tercih edilen internet aracı, en fazla kullanılan sosyal medya platformu gibi kişisel bilgileri elde edilmiştir. Veri toplama formunun ikinci bölümünde Hamutoğlu vd. (2017) tarafından Türkçe uyarlaması gerçekleştirilen Dijital Okuryazarlık Ölçeği kullanılmıştır. Ölçek 5'li Likert yapısında "1= Kesinlikle Katılmıyorum; 5= Kesinlikle Katılmıyorum" şeklinde derecelendirilmiştir. Ölçekte dört alt boyut yer almaktadır. Bu boyutlar 1-7 maddeler tutum, 8-13 maddeler teknik, 14. ve 15. madde bilişsel, 16. 17. maddeler sosyal boyutları ölçmektedir.

Verilerin Analizi

Araştırmada elde edilen verilerin SPSS 29.0 paket programı aracılığıyla analizi yapılmıştır. Veri tabanı oluşturulduktan sonra öncelikle güvenirlik katsayısı için Cronbach's Alpha değeri hesaplanmıştır. Verilerin normal dağılım gösterip göstermediğinin tespit edilmesi amacıyla Skewness-Kurtosis analizleri gerçekleştirilmiş ve verilerin normal dağılım gösterdiği tespit edilerek parametrik testler uygulanmıştır. Demografik bilgiler için yüzde, frekans analizleri gerçekleştirilmiştir. Araştırma kapsamında ikili grup karşılaştırmalarında bağımsız örneklem t-testi, ikiden fazla grup içeren analizlerde ise tek yönlü varyans analizi (ANOVA) uygulanmış; anlamlılık düzeyi olarak $p < 0.05$ kabul edilmiştir.

Bulgular

Bu bölümde araştırma verilerinin istatistiksel analizler doğrultusunda elde edilen sonuçları tablolar halinde sunulmuştur.

Tablo 1
Ölçek Puanlarının Dağılımı

<i>Bağımlı Değişken</i>	<i>Madde Sayısı</i>	<i>N</i>	<i>Ort.</i>	<i>Çarpıklık</i>	<i>Basıklık</i>	<i>Cronbach Alpha</i>
Dijital Okuryazarlık Ölçeği (DOÖ)	17	273	3.84	-.624	.985	0.917

Tablo 1 incelendiğinde katılımcıların Dijital Okuryazarlık Ölçeği'nden aldıkları ortalama puanın 3.84 olduğu belirlenmiştir. Ölçeğin güvenirliğini değerlendirmek amacıyla yapılan analizde, Cronbach Alpha katsayısının 0.917 olduğu hesaplanmıştır. Cronbach's Alpha katsayısının 0.80 ile 1.00 arasında olması, ölçeğin yüksek derecede güvenilir olduğunu ifade etmektedir. Örneklem grubunun çarpıklık (-.624) ve basıklık (.985) değerleri incelendiğinde, verilerin ± 1.5 aralığında yer aldığı görülmüştür. Bu doğrultuda, verilerin normal dağılım gösterdiği tespit edilerek parametrik testlerin uygulanmasının uygun olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 2
Demografik Dağılım

<i>Bağımsız Değişkenler</i>	<i>Alt Gruplar</i>	<i>Frekans</i>	<i>%</i>	<i>Toplam</i>
Cinsiyet	Kadın	96	35.2	273
	Erkek	177	64.8	
Yaş	18-19	87	31.9	273
	20-21	97	35.5	
	22-23	68	24.9	
	24-25	11	4.0	
	26 Yaş ve Üzeri	10	3.7	
Bölüm	Antrenörlük Eğitimi	94	34.4	273
	Rekreasyon	82	30.0	
	Spor Yöneticiliği	97	35.5	
Sınıf	1	98	35.9	273
	2	75	27.5	
	3	43	15.8	
	4	57	20.9	
Kendine ait bilgisayar olma durumu	Evet	151	55.3	273
	Hayır	122	44.7	
İnternet kullanım süresi	1-2 Saat	25	9.2	273
	3-4 Saat	85	31.1	
	5-6 Saat	80	29.3	
	7 Saat ve Üzeri	83	30.4	
Aile Gelir Düzeyi	11.402 TL ve Altı	38	13.9	273
	11.403 TL - 21.402 TL	94	34.4	
	21.403 TL - 31.402 TL	62	22.7	
	31.403 TL - 41.402 TL	46	16.8	
	41.403 TL ve Üzeri	33	12.1	
En fazla tercih edilen internet aracı	Telefon	259	94.9	273
	Bilgisayar	11	4.0	
	Tablet	2	0.7	
	Diğer	1	0.4	
En fazla kullanılan sosyal medya platformu	Facebook	1	0.4	273
	Instagram	190	69.6	
	X	22	8.1	
	WhatsApp	27	9.9	
	Youtube	21	7.7	
	Tik-Tok	5	1.8	
	Diğer	7	2.6	

Tablo 2'de araştırmaya katılan öğrencilerin demografik özellikleri yer almaktadır. Spor Bilimleri Fakültesinde okuyan toplamda 273 öğrenci araştırmaya katılmıştır. Katılımcıların 96'sı kadın 177'si erkektir. Katılımcılar yaş değişkenine göre incelendiğinde 87 kişi (%31.9) 18 ile 19 yaş, 97 kişi (%35.5) 20 ile 21 yaş, 68 kişi (%24.9) 22 ile 23 yaş, 11 kişi (%4.0) 24 ile 25 yaş, 10 kişi 26 yaş ve üzeri olarak görülmüştür. Katılımcılardan 94 kişi (%34.4) Antrenörlük Eğitimi, 82 kişi (%30.0) Rekreasyon, 97 kişi (%35.5) Spor Yöneticiliği bölümünde öğrenim görmektedir. Katılımcılardan 98 kişi (%35.9) 1.sınıf, 75 kişi (%27.5) 2.sınıf, 43 kişi (%15.8) 3.sınıf, 57 kişi (%20.9) 4. sınıfta öğrenim görmektedir. Katılımcılardan 151 kişinin (%55.3) kendine ait bilgisayarı bulunmakta ve 122 kişinin (%44.7) kendine ait bilgisayarı bulunmamaktadır. Katılımcıların sosyal medyada geçirdikleri süreler incelendiğinde 1 ile 2 saat arası 25 kişi (%9.2), 3 ile 4 saat arası 85 kişi (%31.1), 5 ile 6 saat arası 80 kişi (29.3), 7 saat ve üzeri 83 kişi (%30.4) olarak tespit edilmiştir. Katılımcıların ailesinin gelir düzeyine göre incelendiğinde 38 kişi (%13.9) 11402 TL ve altı, 94 kişi (%34.4) 11403 TL ile 21402 TL arası, 62 kişi (%22.7) 21403 TL ile 31402 TL arası, 46 kişi (%16.8) 31403 TL ile 41402 TL arası, 33 kişi (%12.1) 41403 ve üzeri olarak görülmüştür. Katılımcıların en fazla tercih ettiği sosyal medya platformu değişkeninde 1 kişi (%0.4) Facebook, 190 kişi (%69.6) Instagram, 22 kişi (%8.1) X, 27 kişi WhatsApp (%9.9), 21 kişi (%7.7) YouTube, 5 kişi (%1.8) Tik-Tok, 7 kişi (%2.6) diğer sosyal medya platformunu kullandığı görülmüştür. Katılımcıların en fazla tercih ettiği internet aracı değişkeninde 259 kişi (%94) telefon, 11 kişi (%4.0) bilgisayar, 2 kişi tablet (%0.7), 1 kişi (%0.4) diğer internet aracını kullandığı görülmüştür.

Tablo 3

Cinsiyet Değişkeni Göre Bağımsız Gruplar T Testi

Bağımlı Değişkenler	Cinsiyet	N	Ortalama	Standart Sapma	t	df	p
DOÖ	Kadın	96	3.78	0.671	-.951	271	.342

Tablo 3 incelendiğinde, Dijital Okuryazarlık Ölçeği (DOÖ) puanlarının cinsiyet değişkenine göre bağımsız örneklem t-testi ile analiz edildiği

görülmektedir. Analiz sonuçlarına göre, kadın katılımcıların ($N = 96$) ortalama dijital okuryazarlık puanı (3.78) iken, erkek katılımcıların ($N = 177$) ortalama puanı (3.87) olarak hesaplanmıştır. Bağımsız gruplar t-testi sonuçları, kadın ve erkek katılımcılar arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olmadığını göstermektedir ($p > .05$).

Tablo 4

Yaş Değişkenine İlişkin ANOVA Test Sonuçları

Bağımlı Değişken	Yaş	N	Ort.	sd	F	p	Gruplar Arası Fark
DOÖ	18-19 Yaş	87	3.80	4-268	1.055	.380	-
	20-21 Yaş	97	3.76				
	22-23 Yaş	68	3.94				
	24-25 Yaş	11	4.06				
	26 Yaş ve Üzeri	10	3.96				

Tablo 4'te Dijital Okuryazarlık Ölçeği (DOÖ) puanlarının yaş değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini incelemek amacıyla gerçekleştirilen tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçlarına yer verilmiştir. Analiz kapsamında, 18-19 yaş grubundaki katılımcıların ($N = 87$) ortalama puanı (3.80), 20-21 yaş grubundaki katılımcıların ($N = 97$) ortalama puanı (3.76), 22-23 yaş grubundaki katılımcıların ($N = 68$) ortalama puanı (3.94), 24-25 yaş grubundaki katılımcıların ($N = 11$) ortalama puanı (4.06) ve 26 yaş ve üzeri katılımcıların ($N = 10$) ortalama puanı (3.96) olarak hesaplanmıştır. ANOVA testi sonuçları, yaş grupları arasında dijital okuryazarlık düzeyleri açısından istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmadığını göstermektedir ($p > .05$).

Tablo 5

Bölüm Değişkenine İlişkin ANOVA Test Sonuçları

Bağımlı Değişken	Bölüm	N	Ort.	sd	F	p	Gruplar Arası Farklılık
DOÖ	Antrenörlük Eğitimi	94	3.87	2-270	.159	.853	-
	Rekreasyon	82	3.81				
	Spor Yöneticiliği	97	3.84				

Tablo 5'te sunulan bulgular, Dijital Okuryazarlık Ölçeği (DOÖ) puanlarının, öğrencilerin öğrenim gördükleri bölümlere göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini incelemek amacıyla gerçekleştirilen tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçlarını ortaya koymaktadır. Analiz kapsamında, Antrenörlük Eğitimi bölümündeki katılımcıların ($N = 94$) ortalama puanı (3.87), Rekreasyon bölümündeki katılımcıların ($N = 82$) ortalama puanı (3.81) ve Spor Yöneticiliği bölümündeki katılımcıların ($N = 97$) ortalama puanı (3.84) olarak hesaplanmıştır. ANOVA testi sonuçları, bölümler arasında dijital okuryazarlık düzeyleri açısından anlamlı bir fark bulunmadığını göstermektedir ($p>.05$).

Tablo 6

Sınıf Değişkenine İlişkin ANOVA Test Sonuçları

Bağımlı Değişken	Sınıf	N	Ort.	sd	F	p	Gruplar Arası Farklılık
DOÖ	1	98	3.80	3-269	1.522	.209	-

Tablo 6 incelendiğinde, 1. sınıf öğrencilerinin ($N = 98$) ortalama puanı (3.80), 2. sınıf öğrencilerinin ($N = 75$) ortalama puanı (3.74), 3. sınıf öğrencilerinin ($N = 43$) ortalama puanı (3.92) ve 4. sınıf öğrencilerinin ($N = 57$) ortalama puanı (3.97) olarak hesaplanmıştır. ANOVA testi sonuçları, sınıf düzeyleri arasında dijital okuryazarlık düzeyleri açısından istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmadığını göstermektedir ($p>0.05$).

Tablo 7

Kendine Ait Bilgisayarı Olma Durumu Değişkeni Açısından Bağımsız Gruplar T Testi

Bağımlı Değişkenler	Kendine Ait Bilgisayar	N	Ortalama	Standart Sapma	t	df	p
DOÖ	Var	151	3.93	0.728	2.326	271	.021

Tablo 7 incelendiğinde, kendi bilgisayarına sahip olan katılımcıların ($N = 151$) ortalama dijital okuryazarlık puanı (3.93), bilgisayarı olmayan katılımcıların ($N = 122$) ise (3.73) olarak hesaplanmıştır. Bağımsız gruplar t-testi sonuçları, gruplar arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğunu göstermektedir ($p<.05$). Bireylerin

kendine ait bir bilgisayara sahip olmasının dijital okuryazarlık düzeyi üzerinde anlamlı bir etkisi olduğunu ortaya koymaktadır.

Tablo 8

Günlük İnternet Kullanım Süresi Değişkenine İlişkin ANOVA Test Sonuçları

Bağımlı Değişken	Saat	N	Ort.	sd	F	p	Gruplar Arası Farklılık
DOÖ	1-2 Saat	25	3.72	3-269	1.522	.202	-
	3-4 Saat	85	3.83				
	5-6 Saat	80	3.76				
	7 Saat ve Üzeri	83	3.96				

Günlük internet kullanım süresine bağlı olarak Dijital Okuryazarlık Ölçeği (DOÖ) puanlarında anlamlı bir farklılık olup olmadığını test etmek amacıyla yapılan tek yönlü ANOVA sonuçları Tablo 8'de yer almaktadır. Analiz kapsamında, günde 1-2 saat internet kullanan katılımcıların ($N = 25$) ortalama puanı (3.72), 3-4 saat kullanan katılımcıların ($N = 85$) ortalama puanı (3.83), 5-6 saat kullanan katılımcıların ($N = 80$) ortalama puanı (3.76) ve 7 saat ve üzeri internet kullanan katılımcıların ($N = 83$) ortalama puanı (3.96) olarak hesaplanmıştır. Yapılan ANOVA analizi, günlük internet kullanım sürelerine göre dijital okuryazarlık düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığını ortaya koymaktadır ($p > .05$).

Tablo 9

Aile Gelir Düzeyi Değişkenine İlişkin ANOVA Test Sonuçları

Bağımlı Değişken	Gelir Düzeyi	N	Ort.	sd	F	p	Gruplar Arası Farklılık
DOÖ	11.402 TL ve Altı	38	3.74	4-268	.404	.806	-
	11.403 TL – 21.402 TL	94	3.81				
	21.403 TL – 31.402 TL	62	3.87				
	31.403 TL – 41.402 TL	46	3.87				
	41.403 TL ve Üzeri	33	3.92				

Tablo 9'a bakıldığında, 11.402 TL ve altı gelir düzeyine sahip katılımcıların ($N = 38$) ortalama puanı (3.74), 11.403 TL – 21.402 TL gelir aralığındaki katılımcıların ($N = 94$) ortalama puanı (3.81), 21.403 TL – 31.402 TL gelir aralığındaki katılımcıların ($N = 62$) ortalama puanı (3.87), 31.403 TL – 41.402 TL gelir aralığındaki katılımcıların ($N = 46$) ortalama puanı (3.87) ve 41.403 TL ve üzeri gelir düzeyine sahip katılımcıların ($N = 33$) ortalama puanı (3.92) olarak hesaplanmıştır. ANOVA testi sonuçları, gelir düzeyine göre dijital okuryazarlık düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmadığını göstermektedir ($p > .05$).

Tablo 10

Tercih Edilen İnternet Aracı Değişkenine İlişkin ANOVA Test Sonuçları

Bağımlı Değişken	İnternet Aracı	N	Ort.	sd	F	p	Gruplar Arası Farklılık
DOÖ	Telefon (1)	259	3.82	2-270	4.351	.014	2>1
	Bilgisayar (2)	11	4.41				
	Tablet (3)	3	3.47				

Tablo 10 incelendiğinde, Dijital Okuryazarlık Ölçeği (DOÖ) puanlarının, internet erişim aracı tercihleri doğrultusunda farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için yürütülen tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları tabloya yansıtılmıştır. Analiz kapsamında, telefon kullanan katılımcıların ($N = 259$) ortalama puanı (3.82), bilgisayar kullanan katılımcıların ($N = 11$) ortalama puanı (4.41) ve tablet kullanan katılımcıların ($N = 3$) ortalama puanı (3.47) olarak hesaplanmıştır. ANOVA testi sonuçları, internet erişim aracına göre dijital okuryazarlık düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunduğunu göstermektedir ($p < .05$). Post-hoc analiz sonuçlarına göre, bilgisayar kullanan katılımcıların dijital okuryazarlık düzeylerinin telefon kullanan katılımcılara kıyasla anlamlı derecede yüksek olduğu belirlenmiştir ($2 > 1$).

Tablo 11

En Fazla Kullanılan Sosyal Medya Platformu Değişkenine İlişkin ANOVA Test Sonuçları

Bağımlı Değişken	Platform	N	Ort.	sd	F	p	Gruplar Arası Farklılık
DOÖ	Instagram (1)	191	3.86	5-267	2.611	.025	1>5 3>5
	X (2)	22	3.86				
	WhatsApp (3)	27	3.97				
	YouTube (4)	21	3.60				
	TikTok (5)	5	2.94				
	Diğer (6)	7	4.04				

Tablo 11'de Instagram kullanan katılımcıların ortalama puanı 3.86, X (Twitter) kullanan katılımcıların ortalama puanı 3.86, WhatsApp kullanan katılımcıların ortalama puanı 3.97, YouTube kullanan katılımcıların ortalama puanı 3.60, TikTok kullanan katılımcıların ortalama puanı 2.94 ve diğer platformları kullanan katılımcıların ortalama puanı 4.04 olduğu görülmüştür. ANOVA testi sonuçlarına göre, en fazla kullanılan sosyal medya platformuna göre dijital okuryazarlık düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunduğu görülmektedir ($p < .05$). Gruplar arasındaki farklılığın tespit edilmesi için yapılan post-hoc analiz sonuçlarına göre, Instagram kullanan katılımcıların dijital okuryazarlık düzeylerinin TikTok kullanan katılımcılara kıyasla anlamlı derecede yüksek ($1 > 5$) ve WhatsApp kullanan katılımcılarında TikTok kullanan katılımcılara göre anlamlı derecede yüksek ($3 > 5$) olduğu tespit edilmiştir.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Bu çalışma, Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin dijital okuryazarlık düzeylerini belirlemek ve bu alandaki sınırlı literatüre katkı sağlamak amacıyla gerçekleştirilmiştir. Dijitalleşmenin eğitim ve mesleki gelişim üzerindeki etkisinin giderek arttığı günümüzde, spor bilimleri öğrencilerinin dijital okuryazarlık becerilerinin değerlendirilmesi önem taşımaktadır. Elde edilen veriler farklı değişkenler açısından incelenmiş ve elde edilen bulgular istatistiksel analizler ile değerlendirilmiştir. Sonuçlar, katılımcıların cinsiyet, yaş, bölüm, sınıf,

gelir düzeyi, günlük internet kullanım süresi gibi değişkenler açısından dijital okuryazarlık düzeylerinde anlamlı bir farklılık göstermediğini ortaya koymuştur. Ancak, kişisel bilgisayar sahipliği, internet erişim aracı ve kullanılan sosyal medya platformu değişkenlerine bağlı olarak anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir.

Elde edilen bulgular, araştırmaya katılan erkek ve kadın öğrencilerin dijital okuryazarlık düzeylerinin cinsiyet değişkenine göre bilişsel, sosyal, teknik ve tutum alt boyutları ile toplam dijital okuryazarlık puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermediğini ortaya koymaktadır. Literatür incelendiğinde, Bay (2021) tarafından okul öncesi öğretmen adayları üzerinde yapılan çalışmada, cinsiyet değişkenine göre dijital okuryazarlık düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmediği görülmüştür. Benzer şekilde, Şahin (2021) tarafından DKAB öğretmen adayları üzerinde gerçekleştirilen araştırmada da toplam puanlar ve ölçeğin alt boyutları açısından cinsiyet değişkenine bağlı anlamlı bir farklılık bulunmadığı belirlenmiştir. Öte yandan, Kozan ve Özbek (2019) ile Öztürk ve Budak (2019) tarafından yürütülen çalışmalar, erkek öğrencilerin dijital okuryazarlık düzeylerinin kadın öğrencilere kıyasla anlamlı derecede yüksek olduğunu ortaya koymuştur. Rodríguez ve ark. (2023) tarafından yapılan çalışmada erkek üniversite öğrencilerinin genel olarak daha yüksek puanlar aldığı görülmüştür. Fakat bu farkın istatistiksel olarak anlamlı olmadığı görülmüştür. Aynı şekilde Palomino ve Torres (2023) çalışmasında erkeklerin kadınlardan daha fazla teknoloji kullandığı belirtilmiştir. Yoleri ve Anadolu (2022) yapmış oldukları çalışmada genel bilgi düzeyinde erkekler lehine anlamlı farklılık tespit etmişlerdir. Li ve ark. (2025) erkek öğrencilerin çevrim içi ortamda kadın öğrencilerden daha aktif oldukları için dijital okuryazarlıkları ile akademik başarıları arasında güçlü bir ilişki olduğunu aktarmışlardır. Bu bulgular, dijital okuryazarlık düzeyinin cinsiyet değişkenine göre farklılaşabileceğine dair çelişkili sonuçların bulunduğunu ve bu konuda daha fazla araştırma yapılması gerektiğini göstermektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş değişkenine göre dijital okuryazarlık düzeyleri arasında bilişsel, sosyal, teknik, tutum alt boyutları ve toplam dijital okuryazarlık puanları arasında anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır. Literatüre bakıldığında Kurt Demircan ve Katisöz (2022); Kaya ve Üstüner Top (2024); Talan (2021), tarafından yürütülen çalışmalarda yaş değişkenine göre anlamlı bir farklılığa rastlanılmamıştır. Bu durum araştırmaya katılan öğrencilerin benzer yaş aralıklarında yer almasıyla ilişkilendirilebilir. Aynı kuşakta bulunan bireylerin dijital teknolojiyle büyümeleri, benzer dijital beceriler geliştirmelerine olanak tanıdığı düşünülmektedir. Günümüzün dijitalleşen eğitim ve sosyal yaşam koşulları, bu yaş grubundaki bireylerin teknolojiye erişim ve kullanım düzeylerini birbirine yaklaştırarak aralarındaki farkları en aza indirmektedir. Ancak, araştırmaya daha geniş yaş gruplarının ve farklı kuşaklardan bireylerin dahil edilmesi durumunda, dijital okuryazarlık düzeylerinde anlamlı farklılıkların ortaya çıkabileceği düşünülmektedir. Ayrıca Yılmaz ve ark., (2019), sağlık bilimleri fakültesinde okuyan öğrenciler üzerine yaptıkları çalışmada yaş değişkenine göre anlamlı farklılık tespit etmişlerdir. Bipasha ve ark. (2025) çalışmalarında yaşı dijital okuryazarlık üzerinde önemli bir belirleyici olduğunu aktarmışlardır.

Dijital okuryazarlık düzeyleri, alt boyutları ve toplam puanları bakımından, öğrencilerin öğrenim gördükleri bölümler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark saptanmamıştır. Bölümler arasındaki bu farklılığın olmaması, öğrencilerin benzer dijital becerilere sahip olduklarını ve dijital okuryazarlık düzeylerinin akademik disiplinlerden bağımsız olarak şekillendiğini göstermektedir. Spor Yöneticiliği, Rekreasyon ve Antrenörlük Eğitimi bölümlerinde eğitim gören öğrencilerin eğitim süreçlerinde dijital teknolojileri doğrudan mesleki beceri geliştirme amacıyla kullanmalarının sınırlı olması da bu durumu açıklayabilir. Örneğin, mühendislik veya bilişim alanında eğitim alan öğrencilerin dijital okuryazarlık düzeyleri arasındaki farklar daha belirgin olabileceği düşünülmektedir.

Araştırmanın bulguları doğrultusunda sınıf

değişkenine göre dijital okuryazarlık düzeyleri arasında da alt boyutlarda ve toplam dijital okuryazarlık puanları arasında anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır. Benzer şekilde, literatürde sınıf değişkeninin dijital okuryazarlık düzeyleri üzerinde anlamlı bir farklılık olmadığını ortaya koyan çalışmalar bulunmaktadır (Yontar, 2019; Sarıkaya, 2019). Ancak, Şahin (2021) tarafından DKAB öğretmen adayları üzerinde gerçekleştirilen araştırmada, toplam puanlar ve ölçeğin alt boyutları açısından sınıf düzeyine bağlı olarak anlamlı farklılıkların olduğu belirlenmiştir. Bu durum, dijital okuryazarlık becerilerinin eğitim sürecinde farklı sınıf düzeylerinde değişkenlik gösterebileceğini ve alan bazlı farklılıkların önemli bir faktör olabileceğini düşündürmektedir. Bu araştırmanın bulguları ile paralellik göstermemektedir. Bu durum eğitim programlarının içerikleri, kullanılan dijital materyaller ve öğrencilerin derslerdeki aktif teknoloji kullanımı gibi değişkenlerle ilişkili olabilir. Spor Bilimleri Fakültesi özelinde değerlendirildiğinde, öğrencilerin eğitim sürecinin ilerleyen yıllarında dijital becerilerini geliştirecek fırsatlarla karşılaşmadıkları söylenebilir.

Bağımsız gruplar t-testi sonuçları, kişisel bilgisayara sahip olan katılımcılar ile olmayanlar arasında dijital okuryazarlık düzeylerinde anlamlı farklılıklar olduğunu göstermektedir. Bu farklılık, bilişsel, sosyal, teknik ve tutum alt boyutlarının yanı sıra toplam ölçek puanlarında da istatistiksel olarak anlamlı düzeyde tespit edilmiştir. Bu bulgu, bilgisayarın dijital okuryazarlık becerilerini geliştirmede önemli bir araç olduğunu göstermektedir. Bilgisayara sahip olmanın, dijital becerileri geliştirme sürecine olumlu katkı sunduğu ve bireylerin daha bilinçli bir şekilde dijital teknolojilerden faydalandığı söylenebilir. Literatürde benzer şekilde Kozan (2018), Özerbaş ve Kuralbayeva (2018) ile Gölbaş ve Kanat (2018), kişisel bilgisayara sahip olmanın dijital okuryazarlık beceri düzeyi üzerinde anlamlı bir farklılık yarattığını ortaya koymuştur. Bu bulgular, bilgisayar sahipliğinin bireylerin dijital becerilerini geliştirme sürecinde önemli bir faktör olabileceğini göstermektedir. Ancak, Çelikkaya ve Köşker (2023) tarafından yürütülen çalışmada, sosyal

bilgiler öğretmen adaylarının dijital okuryazarlık düzeylerinin kişisel bilgisayar sahipliği açısından anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin günlük internet kullanım süreleri değişkenine göre dijital okuryazarlık düzeyleri arasında alt boyutlarında ve toplam dijital okuryazarlık ölçeği puanları arasında anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır. Benzer şekilde Aksoy ve ark., (2021); Doğan ve Birişçi (2022); Kosdak (2022) ise internet kullanım süresi ile dijital okuryazarlık düzeyleri arasında anlamlı bir fark olmadığını tespit etmişlerdir. Günlük internet kullanım süresi değişkenine ilişkin bulgular da öğrencilerin interneti kullanım süresinin dijital okuryazarlık düzeylerine doğrudan bir etkisinin olmadığı sonucu elde edilmiştir. Bu durum, internetin kullanım süresinden çok, nasıl kullanıldığının daha önemli olabileceği düşünülmektedir. Farklı örneklem grupları ve sayıları ile bu sonucun değişebileceği düşünülmektedir. Çetin (2016); Öçal (2017); Arslan (2019); Yoleri ve Anadolu (2022) çalışmalarında dijital okuryazarlık ve katılımcıların internet kullanım süreleri arasında anlamlı bir fark tespit etmişlerdir.

Öğrencilerin aile gelir düzeyinin dijital okuryazarlık becerisinde anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir. Bu durum, dijital teknolojilere erişimin ve kullanım imkanlarının yalnızca ekonomik faktörlerle belirlenmediğini, dijitalleşmenin giderek yaygınlaşmasıyla birlikte farklı gelir gruplarındaki bireylerin benzer seviyelerde dijital beceriler geliştirebildiğini düşündürmektedir. Çelikkaya ve Köşker (2023) tarafından gerçekleştirilen araştırmada da benzer şekilde, sosyal bilgiler öğretmen adaylarının dijital okuryazarlık beceri düzeyleri ile aile gelir durumu arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olmadığı tespit edilmiştir. Öte yandan, Acar (2015) ve Yeşildal (2018) tarafından yapılan çalışmalarda, gelir düzeyinin dijital okuryazarlık üzerinde anlamlı bir etkisinin olduğu tespit edilmiştir. Bu farklılık, araştırma gruplarının sosyo-ekonomik yapıları, teknolojiye erişim fırsatları ve bireylerin dijital araçları ne şekilde kullandıkları gibi faktörlerden

kaynaklanıyor olabilir.

Öğrencilerin en fazla tercih edilen internet aracı değişkeninedijitalokuryazarlıkdüzeyleriarasında bilişsel, sosyal, teknik, tutum alt boyutlarında ve toplam puanları arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. İnternet erişimi için kullanılan cihazın dijital okuryazarlık düzeyi üzerinde anlamlı bir etkisinin olduğunu göstermektedir. Özellikle bilgisayar kullanan katılımcıların dijital okuryazarlık düzeylerinin telefon kullanan katılımcılara kıyasla daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Bu durum, bilgisayar kullanımının bireylere daha geniş bir dijital okuryazarlık deneyimi sunduğunu ve dijital beceriler geliştirmelerine olanak tanıdığını gösterdiği düşünülmektedir. Sosyal medya platformları açısından yapılan değerlendirmede, Instagram ve WhatsApp kullanan katılımcıların dijital okuryazarlık düzeylerinin TikTok kullanan katılımcılara kıyasla anlamlı derecede yüksek olduğu belirlenmiştir. Bu bulgu, kullanılan sosyal medya platformlarının dijital okuryazarlık üzerindeki etkisini göstermektedir. TikTok'un daha eğlence odaklı bir platform olması nedeniyle kullanıcılarının dijital okuryazarlık becerilerini geliştirme konusunda daha az fırsat sunduğu, buna karşın Instagram ve WhatsApp gibi platformların daha geniş bilgi paylaşımı ve iletişim imkanları sunduğu için dijital okuryazarlık becerilerinde anlamlı bir fark oluşturduğu düşünülmektedir. Hakimi ve ark. (2025) yapmış oldukları çalışmada Wiki, YouTube, Facebook kullanan öğretmenlerin dijital okuryazarlık becerileri açısından daha başarılı bulunduğu aktarılmıştır.

Araştırma sonuçları, dijital okuryazarlığın bireylerin sahip olduğu donanımlarla ve internet kullanım alışkanlıklarıyla da alakalı olduğunu göstermektedir. Bilgisayara sahip olmanın ve interneti kullanmanın dijital okuryazarlık düzeyini artırdığı görülmektedir. Ayrıca, bireylerin aktif olarak kullandıkları sosyal medya platformlarının da dijital becerileri üzerinde belirleyici bir faktör olduğu tespit edilmiştir. Bu doğrultuda, dijital okuryazarlık düzeyini artırmak amacıyla aşağıdaki öneriler sunulabilir:

- Üniversite öğrencilerinin dijital becerilerini geliştirmek için eğitim programları düzenlenebilir ve bu programlarda öğrencilere dijital okuryazarlık becerilerini kazandırabilecek uygulamalara da yer verilebilir.
- Üniversiteler, öğrencilerin dijital araçlara erişimini kolaylaştırmak için bilgisayar laboratuvarlarını yaygınlaştırabilir ve dijital beceri geliştirme kursları düzenleyebilir.
- Bireylerin interneti bilinçli kullanmaları için rehberlik edici içerikler sunulabilir.
- Farklı fakültelerde de benzer bir çalışma gerçekleştirilip karşılaştırmalar yapılabilir.

Teşekkür

Bu çalışma, TÜBİTAK 2209-A Üniversite Öğrencileri Araştırma Projeleri Destekleme Programı kapsamında desteklenmiştir. Sağladıkları katkılar ve destekleri için TÜBİTAK'a teşekkür ederiz.

Kaynaklar

- Acar, Ç. (2015). Anne ve babaların ilköğretim, ortaokul ve lise öğrencisi çocukları ile kendilerinin dijital okuryazarlıklarına ilişkin görüşleri. *Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.*
- Akgül, A., Göksel, A. G., & Yaraş, A. (2023). Üniversite öğrencilerinin e-öğrenme tutum düzeylerinin incelenmesi: Spor Bilimleri Fakültesi örneği. *Akdeniz Spor Bilimleri Dergisi*, 6(4), 1262-1276. <https://doi.org/10.38021/asbid.1345820>
- Aksoy, N. C., Karabay, E., & Aksoy, E. (2021). Sınıf öğretmenlerinin dijital okuryazarlık düzeylerinin incelenmesi. *Selçuk İletişim*, 14(2), 859-894. <https://doi.org/10.18094/josc.871290>
- Arslan, S. (2019). İlkokullarda ve ortaokullarda görev yapan öğretmenlerin dijital okuryazarlık

- düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.*
- Baydar Arıcan, H. Ö. (2022). Sporcu-sedanter öğrencilerin yaşam boyu öğrenme eğiliminin dijital okuryazarlık düzeyine etkisi ve bazı değişkenler bakımından incelenmesi. *Türk Spor Bilimleri Dergisi*, 5(1), 38-48. <https://doi.org/10.46385/tsbd.1051798>
- Bacanak, A., Karamustafaoğlu, O., & Köse, S. (2003). Yeni bir bakış: Eğitimde teknoloji okuryazarlığı. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(14), 191-196.
- Bay, D. N. (2021). Okul öncesi öğretmen adaylarının dijital okuryazarlık düzeyleri. *Mustafa Kemal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(7), 172-187.
- Bipasha, N. J., Islam, M. S. & Bhuyan, M.M. (2025). "Bridging the digital gender divide: is digital literacy truly an equalizer for female students across different demographic factors?". *Digital Library Perspectives*, Vol (ahead-of-print)/No. (ahead-of-print). <https://doi.org/10.1108/DLP-11-2024-0178>
- Çelikkaya, T., & Köşker, C. (2023). Sosyal bilgilerin dijital okuryazarlık beceri yeterlilik düzeyinde (Kırşehir örneği). *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 36(1), 344-371. <https://doi.org/10.19171/uefad.1202223>
- Çetin, O. (2016). Pedagojik formasyon programı ile lisans eğitimi fen bilimleri öğretmen adaylarının dijital okuryazarlık düzeylerinin incelenmesi. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(2), 658-685. <https://doi.org/10.17556/jef.01175>
- Doğan, C., & Birişçi, S. (2022). Covid-19 süreciyle birlikte öğretmenlerin dijital okuryazarlık düzeylerinin incelenmesi. *Ege Eğitim Teknolojileri Dergisi*, 6(1), 53-76.
- Engür, M., Gürgen, O., Demiray, E., & Unutmaz, V. (2023). Antrenörlerin dijital vatandaşlık ile dijital okuryazarlık düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Akdeniz Spor Bilimleri Dergisi*, 6(1), 641-654. <https://doi.org/10.38021/asbid.1367241>
- Glister, P. (1997). *Digital literacy*. New York: John Wiley.
- Gutierrez-Angel, N., Sanchez-Garcia, JN, Mercader-Rubio, I., Garcia-Martin, J. & Brito-Costa, S. (2022). Digital literacy in the university setting: A literature review of empirical studies between 2010 and 2021. *Frontiers in Psychology*, 13, 896800.
- Göldağ, B., & Kanat, S. (2018). Güzel sanatlar eğitim alanında dijital okuryazarlık durumları. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 70, 77-92. <http://dx.doi.org/10.9761/JASSS7736>
- Hamutoğlu, N.B., Canan Güngören, Ö., Kaya Uyanık, G., Gür Erdoğan, D. (2017). Dijital okuryazarlık ölçeği: Türkçe'ye uyarılama çalışması. *Ege Eğitim Dergisi*, 18(1), 408-429. <https://doi.org/10.12984/egeefd.295306>
- Hakimi, H., Soheili, F., Arezi, S., Ahmadi Garoosi, A. (2024). The relationship between lifelong learning trends, digital literacy levels and the use of web 0.2 tools with social entrepreneurship characteristics among teachers working in ravansar city. *Digital and Smart Libraries Researches*, 11(2), 67- 82.
- Kaya, B., & Üstüner Top, F. (2024). Hemşirelik öğrencilerinin dijital okuryazarlık, siberkondria düzeyleri ve ilişkili faktörlerin değerlendirilmesi. *Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 13(1), 243-252. <https://doi.org/10.37989/gumussagbil.1366898>
- Kosdak, E. (2022). Sosyal bilgiler öğretmenlerinin dijital okuryazarlık düzeyleri. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon.*

- Kozan, M. (2018). Bilgisayar ve öğretim teknolojileri eğitimi bölümü öğretmen adaylarının dijital okuryazarlık düzeyleri ve siber zorbalığa ilişkin duyarlılıklarının incelenmesi. *Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Elâzığ*.
- Kozan, M., & Bulut Özek, M. (2019). BÖTE bölümü öğretmen adaylarının dijital okuryazarlık düzeyleri ve siber zorbalığa ilişkin duyarlılıklarının incelenmesi. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 29(1), 107-120. <https://doi.org/10.18069/firatsbed.538657>
- Kurt Demircan, G., & Katisöz, Y. (2022). Ön lisans programı öğrencilerinin dijital okuryazarlık düzeyi. *Sosyal ve Beşerî Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 23(51), 225-248.
- Li, F., Cheng, L., Wang, X., Shen, L., Ma, Y., & Islam, A. Y. M. (2025). The causal relationship between digital literacy and students' academic achievement: a meta-analysis. *Humanities and Social Sciences Communications*, 12(1), 1-12. <https://doi.org/10.1057/s41599-025-04399-6>
- Öçal, F. N. (2017). İlkokul öğretmenleri ve velilerin kendileri ile velilerin çocuklarına ilişkin dijital okuryazarlık yeterlilik algıları. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara*.
- Özaydın, A., & Kumral, O. (2021). Dijital yerlilerin gözünde dijital okuryazarlık. *Eğitim ve Toplum Araştırmaları Dergisi*, 8(2), 362-377. <https://doi.org/10.51725/etad.1008850>
- Özerbaş, M. A., & Kuralbayeva, A. (2018). Türkiye ve Kazakistan öğretmen adaylarının dijital okuryazarlık düzeylerinin incelenmesi. *MSKU Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(1), 16-25. <https://doi.org/10.21666/muefd.314761>
- Öztürk, Y., & Budak, Y. (2019). Öğretmen adaylarının kendilerine yönelik dijital okuryazarlık değerlendirmelerinin incelenmesi. *Kesit Akademi Dergisi*, 21, 156-172.
- Pegalajar Palomino, MDC & Rodríguez Torres, Á. F. (2023). Digital literacy in university students of education degrees in Ecuador. *Frontiers in Education*. 8(1299059).
- Reddy, P., Sharma, B., & Chaudhary, K. (2020). Digital literacy: A review of literature. *International Journal of Technoethics (IJT)*, 11(2), 65-94.
- Rodríguez, Á., Cargua, A., Cargua, N., & Garcés, J. (2023). Competencias digitales de los estudiantes de la carrera de pedagogía de la actividad física y deporte: Caso ecuatoriano. *Innovación y transferencias de conocimientos*. Dykinson. 81-96.
- A. Morales, A. Vargas, J. Martínez-Iglesias and C. Gallardo (Madrid: Dynkinson, S.L), 81-96.
- Sarıkaya, B. (2019). Türkçe öğretmeni adaylarının dijital okuryazarlık durumlarının çeşitli değişkenler açısından değerlendirilmesi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 12(62), 1098-1107. <https://doi.org/10.17719/jisr.2019.3122>
- Sönmez, E. E., & Gül, H. Ü. (2014). Dijital okuryazarlık ve okul yöneticileri. XIX. *Türkiye'de İnternet Konferansı*, 27-29. <https://inet-tr.org.tr/inetconf19/ozet/69.html>
- Şahin, A. (2021). Din kültürü ve ahlak bilgisi öğretmen adaylarının dijital okuryazarlık düzeyinin ve e-öğrenmeye yönelik tutumlarının incelenmesi. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 10(4), 3496-3525. <https://doi.org/10.15869/itobiad.937532>
- Talan, T. (2021). Üniversite öğrencilerinin dijital okuryazarlık durumlarının incelenmesi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 10(3), 50-59.
- Terzi, O., & İşli, A. G. (2020). Dijitalleşen dünyada dijital okuryazarlık: Banka müşterileri üzerine bir araştırma. *Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (7), 50-67.
- Yankın, F. B. (2019). Dijital dönüşüm sürecinde

çalışma yaşamı. *Trakya Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi E-Dergi*, 7(2), 1-38.

Yeşildal, M. (2018). Yetişkin bireylerde dijital okuryazarlık ve sağlık okuryazarlığı arasındaki ilişki: Konya örneği. *Yüksek Lisans Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Konya*.

Yıldız, K., & Yıldırım, M. (2023). Fen bilimleri öğretmenlerinin öğrenme ve öğrenme sürecinde teknolojinin entegre edilmesi hakkında görüşlerinin belirlenmesi. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 57, 260-281. <https://doi.org/10.15285/maruaebd.1142120>

Yılmaz, A., Kaya, M., Akça, N., & Sönmez, A. (2019). *Sağlık bilimleri fakültesi öğrencilerinin dijital okuryazarlık düzeylerinin incelenmesi*. 3. Uluslararası 13. Ulusal Sağlık ve Hastane İdaresi Kongresi, Sakarya, 287-297.

Yoleri, S. & Anadolu, Z. N. (2022). Examination of digital literacy skills of undergraduate students according to various. *Advanced Education*, 21, 121-134. <https://doi.org/10.20535/2410-8286.262190>

Yontar, A. (2019). Öğretmen adaylarının dijital okuryazarlık düzeyleri. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 7(4), 815-824. <https://doi.org/10.16916/aded.593579>

Extended Abstract

Technological advancements have profoundly transformed human life, making digitalization an integral part of daily activities. Today, individuals actively utilize digital technologies in various domains, including information access, education, commerce, communication, and social interactions (Engür et al., 2023). The digitalization process not only enhances individuals' access to technology but also necessitates cognitive and technical skills to navigate digital environments effectively. In this context, digital literacy emerges

as a crucial concept, encompassing the ability to search, evaluate, and utilize digital information efficiently (Glister, 1997). For university students, digital literacy is not only essential for academic success but also plays a vital role in professional development (Doğan & Birişçi, 2022). However, while various studies on digital literacy exist across different disciplines, research focusing on digital literacy levels among students in the Faculty of Sports Sciences remains limited (Baydar Arıcan, 2022). In this regard, the primary objective of this study is to assess the digital literacy levels of students in the Faculty of Sports Sciences and propose recommendations for enhancing their competencies.

In this study, a quantitative research method was applied using the descriptive survey model. The study aimed to examine the digital literacy levels of students in the Faculty of Sports Sciences based on various variables. The research population consisted of students enrolled at Yalova University, Faculty of Sports Sciences, during the 2023-2024 academic year. The sample included 273 voluntary participants, comprising 96 females and 177 males. Data were collected using a Personal Information Form and the Digital Literacy Scale, adapted into Turkish by Hamutoğlu et al. (2017). Data analysis was conducted using SPSS 29.0. Cronbach's Alpha coefficient was calculated for reliability analysis, and Skewness-Kurtosis tests confirmed the normal distribution of the data. For statistical analysis, independent samples t-tests were used for binary group comparisons, while one-way ANOVA was applied for multiple group comparisons. The significance level was set at $p < 0.05$.

The average score of participants on the Digital Literacy Scale was 3.84, and the reliability coefficient (Cronbach's Alpha) was calculated as 0.917, indicating a high level of reliability. No statistically significant difference was found between male and female participants in terms of digital literacy levels. The analysis based on age groups revealed no significant difference in digital literacy levels among different age groups.

Similarly, no statistically significant difference was found among academic departments regarding digital literacy levels. The analysis by class level also showed that there was no significant difference in digital literacy levels among students at different class levels. However, a statistically significant difference was found in digital literacy levels based on personal computer ownership, with students who owned a computer scoring higher in digital literacy. No significant difference was observed in digital literacy levels based on daily internet usage duration or family income level. The analysis of internet access device preference revealed that students who accessed the internet via computers had significantly higher digital literacy levels compared to those using mobile phones. Furthermore, statistically significant differences were found among social media platform users, with Instagram and WhatsApp users exhibiting significantly higher digital literacy levels than TikTok users.

The research results indicate that gender, age, department, class level, income level, and daily internet usage duration do not have a significant impact on digital literacy. However, significant differences were found based on personal computer ownership, internet access device, and the preferred social media platform. It was determined that students who own a computer have higher digital literacy levels. Additionally, participants who use computers for internet access have significantly higher digital literacy levels compared to those who use mobile phones. In terms of social media platforms, Instagram and WhatsApp users were found to have significantly higher digital literacy levels than TikTok users. These findings suggest that digital literacy is influenced by individuals' technological equipment and internet usage habits.

Yazar Bilgileri

Author details

1-(**Sorumlu Yazar** **Corresponding Author**) Öğrenci, Yalova Üniversitesi, ahmet_132677@hotmail.com

2- Dr. Öğr. Üyesi, Yalova Üniversitesi, abdurrahmanyaras@hotmail.com

Destekleyen Kurum/Kuruluşlar

Supporting-Sponsor Institutions or Organizations:

Bu araştırma, TÜBİTAK 2209- A Üniversite Öğrencileri Araştırma Projeleri Destekleme Programı kapsamında desteklenmiştir.

Katkı Oranı

Author Contribution Percentage

Birinci Yazar % First Author % % 60

İkinci Yazar % Second Author % % 40

Çıkar Çatışması

Conflict of Interest

Herhangi bir çıkar çatışması bulunmamaktadır. None

Kaynak Göstermek İçin

To Cite This Article

Birlik, A. & Yaraş, A. (2025). Spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin dijital okuryazarlık düzeylerinin incelenmesi. *Yeni Medya* (18), 257-270, <https://doi.org/10.55609/yenimedya.1636701>.